

Ik heb zo lang met de koenckelpot gelopen

bron: www.koenckelpotfanfare.nl

Het is in Yerseke traditie om op 31 december het oude jaar uit en het nieuwe jaar in te zingen. Ook dit jaar wordt deze traditie jong gehouden. Nieuwjaarszingen kwam vroeger in heel Nederland voor en stamt af van oude Germaanse midwinterfeesten, die duurden van half november tot half januari. Men probeerde de goden gunstig te stemmen zodat de dagen na de kortste dag (21 dec.) weer langer zouden worden.

De koenckelpot, ook wel foekepot of rommelpot genoemd, is een potje (vroeger gebruikte men Keulse potjes) of conservenblik, bespannen met varkensblaas. In de blaas wordt een bamboestokje (Spaans rietje) vast gemaakt. Door met een natte hand op en neer te bewegen langs het stokje ontstaat een sonoor geluid.

Tot ver in de vorige eeuw kwam het koenckelen nog voor op Zuid-Beveland. Het koenckelen was voorheen een verkapte vorm van bedelen en werd gezien als een extraatje bovenop de dagelijkse verdienste.

Nu gebeurt dit alleen nog op oudejaarsdag. Kinderen van 4 tot 12 jaar gaan 's morgens langs de deuren met hun koenckelpot en zingen hierbij oudejaarsliedjes. In ruil voor hun gezang en muziek krijgen ze dan wat geld of snoep. Het meest gezongen lied is:

*Ik heb zo lang met de koenckelpot gelopen,
vrouwtje doe je deur eens open,
schipper trek je zeil eens op,
gooi wat in m'n koenckelpot.*

*Alle bakkerij, alle bakkerij,
geef me een centje, dan ga'k voorbij.
Dubbeltje op de planke, 'k zal j'r voor bedanke.
Pief, paf, spaar, morgen is het nieuwe jaar.*

*Ouwe jaar uit, nieuwe jaar in,
de bozze staat open en steekt er maar wat in.*

's Middags gaan de kinderen naar het Koenckelmonument voor het Oosterschelde Museum aan het Kerkplein. Daar verzamelt zich dan ook de Eerste Yerseksche Koenckelpot Fanfare. Gezamenlijk trekken ze daarna door Yerseke op weg naar verzorgingshuis Ter Weel, waar de kinderen samen met de Koenckelpotfanfare enkele liederen ten gehore brengen. Zeer populair zijn daarbij de koenckelliederen uit de oude doos, die door de bewoners uit volle borst worden meegezongen.

Omdat het koenckelen en de daarbij horende koenckelpot door de jaren heen is gaan behoren tot het cultureel erfgoed werd in 2000 door de Koenckelpotfanfare een monument aangeboden aan de bevolking van Yerseke. Het monument, ontworpen door Wim Bakker, bestaat uit een granieten sokkel met op een RVS tafelblad acht koenckelpotten. Aan drie zijden van de sokkel is een koenckelpotliedje gegraveerd.

koenckelen anno 1930 in Yerseke

hedendaags koenckelen in Yerseke